AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2022/1280 RENDELETE

(2022. július 18.)

az Ukrajna elleni orosz inváziót tekintettel az Ukrajna által saját jogszabályaival összhangban kiállított járművezetői okmányokra vonatkozó egyedi és átmeneti intézkedések megállapításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 91. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ([1]),

mivel:

(1) Az orosz fegyveres erők 2022. február 24-én nagyszabású inváziót indítottak Ukrajna ellen az Oroszországi Föderációból, Belaruszból és Ukrajna kormányzati ellenőrzés alatt nem álló területeiről. Ennek eredményeként Ukrajna területének jelentős része jelenleg fegyveres konfliktus helyszínét képezi, ahonnan emberek milliói menekültek, illetve menekülnek el.

(2) Az Ukrajnával szemben provokáció nélkül indított, indokolatlan katonai agresszió eredményeképpen emberek milliói kényszerültek elhagyni lakóhelyüket. Erre válaszul a Tanács az (EU) 2022/382 végrehajtási határozatának ([2]) elfogadása révén – amely meghatározza a lakóhelyüket elhagyni kényszerült olyan személyek kategóriáit, akik átmeneti védelemre vagy a nemzeti jog szerinti megfelelő védelemre jogosultak az Unióban – első alkalommal állapította meg a 2001/55/EK irányelvnek ([3]) megfelelően a lakóhelyüket elhagyni kényszerült azon személyek Unióba való tömeges beáramlásának tényét, akiknek fegyveres konfliktus következtében kellett elhagyniuk Ukrajnát.

(3) A vezetői engedély fokozza jogosultjának mobilitását, és megkönnyíti a mindennapi életét, mivel lehetővé teszi a gépjárművek vezetését. Képesítési bizonyítvány ahhoz szükséges, hogy a bizonyítvány jogosultja árufuvarozást vagy személyszállítást végző hivatásos gépjárművezetőként dolgozzon valamely Unióban letelepedett vállalkozásnál. Jelen összefüggésben mindkét okmánytípus elősegíti, hogy az átmeneti védelmet vagy a nemzeti jog szerinti megfelelő védelmet élvező személyek részt vegyenek az új környezetükben folytatott gazdasági és társadalmi tevékenységekben.

([1]) Az Európai Parlament 2022. július 7-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2022. július 18-i határozata.

([2]) A Tanács (EU) 2022/382 végrehajtási határozata (2022. március 4.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről (HL L 71., 2022.3.4., 1. o.).

([3]) A Tanács 2001/55/EK irányelve (2001. július 20.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről (HL L 212., 2001.8.7., 12. o.).

(4) Az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás ([4]) XXXII. mellékletének megfelelően Ukrajna közelítette jogszabályait a 2003/59/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([5]) rendelkezéseihez, különösképpen azért, hogy lehetővé tegye a megfelelő képesítési bizonyítványoknak a nemzetközi fuvarozást végző autóbusz- és tehergépjármű-vezetők számára való kiállítását.

(5) Az 1968. november 8-án, Bécsben megkötött Közúti Közlekedési Egyezmény (a továbbiakban: a Bécsi Közúti Közlekedési Egyezmény), amelynek Ukrajna részes fele, előír egyes olyan szabályokat, amelyek bizonyos feltételek mellett lehetővé teszik a vezetői engedélyek elismerését. Az említett egyezménynek azonban nem minden tagállam szerződő fele. Emellett jelenleg nincs harmonizált uniós keret a harmadik országok, például Ukrajna által kiállított vezetői engedélyek vagy képesítési bizonyítványok cseréjére. A vezetői engedélyek lehetséges cseréjével kapcsolatos követelményeket többnyire a tagállamok nemzeti jogszabályai, illetve az e tagállamok és Ukrajna között meglévő kétoldalú megállapodások határozzák meg. A különböző tagállamok közötti – különösen a vezetői engedélyek és a képesítési bizonyítványok elismerése tekintetében fennálló – eltérő követelmények hátrányosan érinthetik az Oroszország Ukrajna elleni katonai agressziója elől menekülő, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek életét és szabadságait egy olyan időszakban, amikor e személyek különösen kiszolgáltatottak.

(6) Ebben az összefüggésben ezért helyénvaló közös uniós keretet kialakítani az Ukrajna által kiállított és az átmeneti védelmet vagy a nemzeti jog szerinti megfelelő védelmet élvező személyek birtokában lévő vezetői engedélyek elismerésére. Az említett személyekre, valamint a tagállamok hatóságaira nehezedő terhek csökkentése érdekében az Ukrajna által e személyek részére megfelelően kiállított vezetői engedélyeket el kell ismerni mindaddig, amíg e személyek átmeneti védelem alatt állnak, anélkül, hogy ezen okmányok jogosultjainak le kellene cserélniük azokat.

(7) A Bécsi Közúti Közlekedési Egyezmény előírja, hogy a vezetői engedélyek jogosultjai járművezetési jogosultságuk elismerése érdekében bizonyos esetekben kötelesek nemzetközi vezetői engedélyt bemutatni. A vezetői engedélyek jogosultjaitól megkövetelhető továbbá az is, hogy a vezetői engedélyükről hiteles fordítást mutassanak be. Ezek a követelmények azonban aránytalan terhet rónak az Ukrajnából lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyekre, és sok esetben valószínűtlen, hogy teljesülnének. Ezért az ilyen átmeneti védelmet vagy a nemzeti jog szerinti megfelelő védelmet élvező személyektől az Unió területén nem követelhető meg ilyen dokumentumok bemutatása. Ezen elismerés nem érintheti a büntetőjogi és rendőrségi szabályok alkalmazását, figyelemmel a területiség elvére.

(8) Annak ellenére, hogy Ukrajna a nemzetközi fuvarozást végző járművezetők tekintetében már közelítette nemzeti jogát a 2003/59/EK irányelvhez, az Unióban letelepedett közúti fuvarozási vállalkozásoknál elhelyezkedni kívánó hivatásos ukrán járművezetőknek még mindig megfelelő szakképzettséget kell szerezniük és képzésben kell részesülniük valamely tagállamban. Ezért lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok a 2003/59/EK irányelvben említett gépjárművezetői képesítési igazolványt állíthassanak ki az érintett személyek számára, vagy az érintett vezetői engedélyeken feltüntethessék a „95.01 (max. 2025.3.6.)” különleges ideiglenes uniós kódot az átmeneti védelmet vagy a nemzeti jog szerinti megfelelő védelmet élvező, Ukrajna által az ukrán nemzeti jogszabályokkal összhangban kiállított gépjárművezetői képesítési igazolvánnyal rendelkező személyek számára annak érdekében, hogy az érintett személyeknek ideiglenesen ugyanolyan jogokat biztosítsanak, mint a 2003/59/EK irányelv 1. cikkének hatálya alá tartozó járművezetési tevékenység végzésére jogosult személyeknek. E célból a tagállamok nemzeti szabályokat fogadhatnak el a kötelező kiegészítő képzés és az azt követő vizsga alkalmazási körére és időtartamára vonatkozóan annak biztosítása érdekében, hogy az érintett személyek megfeleljenek a 2003/59/EK irányelv előírásainak. Az Ukrajna által kiállított gépjárművezetői képesítési igazolvány elveszítésének vagy ellopásának bejelentése esetén a tagállamoknak – többek között Ukrajna illetékes hatóságaival együttműködve – képesnek kell lenniük annak ellenőrzésére, hogy az érintett személy rendelkezik-e egy Ukrajna által kiállított, érvényes képesítési bizonyítvánnyal. Kiegészítő intézkedésként lehetővé kell tenni, hogy a különleges ideiglenes uniós kódot a járművezető számára kiállított járművezetői igazolványon feltüntessék.

([4]) HL L 161., 2014.5.29., 3. o.

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/59/EK irányelve (2003. július 15.) egyes közúti árufuvarozást vagy személyszállítást végző járművek vezetőinek alapképzéséről és továbbképzéséről, valamint a 3820/85/EGK tanácsi rendelet és a 91/439/EGK, illetve a 76/914/EGK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 226., 2003.9.10., 4. o.).

(9) Mivel a vezetői engedélyek és a gépjárművezetői képesítési igazolványok általában korlátozott ideig érvényesek, rendszeresen meg kell újítani őket. A jelenlegi helyzet nem teszi lehetővé, hogy Ukrajna a szokásos módon lássa el feladatait, így előfordulhat, hogy nem lesz abban a helyzetben, hogy megújítsa a meglévő igazgatási okmányokat. A tagállamoknak ezért figyelembe kell venniük azokat az információkat, amelyeket Ukrajna adott esetben, hivatalos csatornákon keresztül közöl velük és a Bizottsággal.

(10) A háború elől menekülőkkel gyakran előfordul, hogy elveszítik, illetve ellopják tőlük vezetői engedélyüket, vagy a háborús övezetben hagyják azt, és nincs lehetőség annak azonnali visszaszerzésére. Ilyen esetben a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az átmeneti védelem időtartamára az eredeti vezetői engedélyeket helyettesítő ideiglenes vezetői engedélyeket állítsanak ki, feltéve, hogy a tagállamok illetékes hatóságai képesek ellenőrizni a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek által szolgáltatott információkat, például az ukrán nemzeti nyilvántartásokhoz való hozzáférés révén. Ezeket az ideiglenes vezetői engedélyeket az Unióban kölcsönösen el kell ismerni, és igazgatási érvényességük nem haladhatja meg az átmeneti védelem időtartamát.

(11) Az ideiglenes vezetői engedélyek kiadása az elveszett vagy ellopott ukrán vezetői engedélyek esetében, valamint a kiegészítő kötelező képzések bevezetése a gépjárművezetői képesítési igazolvány jogosultjai számára olyan választható intézkedések, amelyek arányos nemzeti végrehajtási intézkedéseket tehetnek szükségessé. Az ilyen nemzeti intézkedéseket az egyes tagállamokban meghatározott vonatkozó eljárásokkal összhangban kell elfogadni.

(12) A csalás és a hamisítás elleni küzdelem fontos szerepet játszik a közúti közlekedésbiztonság fenntartásában és a bűnüldözésben. E tekintetben e rendelet végrehajtását Ukrajna és az Unió közötti igazgatási együttműködésnek kell kísérnie az Ukrajna által kiállított járművezetői okmányok érvényessége és hitelessége ellenőrzésének támogatása céljából.

(13) Mivel e rendelet célját a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme és hatása miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem haladja meg az említett cél eléréséhez szükséges mértéket.

(14) A tagállamokra háruló adminisztratív terhek minimalizálása és a többszöri megújítás elkerülése érdekében az e rendelettel összhangban kiállított járművezetői okmányokon feltüntetett lejárati időnek meg kell felelnie a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyekre vonatkozó átmeneti védelem jelenleg lehetséges maximális időtartamának, figyelembe véve annak a 2001/55/EK irányelv 4. cikke szerinti esetleges meghosszabbítását. Az okmányokon feltüntetett lejárati idő ellenére azonban az okmányok érvényességének meg kell felelnie az átmeneti védelem időtartamának.

(15) Tekintettel az Ukrajna elleni orosz invázióra és az Ukrajna által saját jogszabályaival összhangban kiállított járművezetői okmányokra vonatkozó egyedi és átmeneti intézkedések megállapításának sürgősségére, helyénvalónak tűnik a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló, az EUSZ-hez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt 1. jegyzőkönyv 4. cikkében előírt, nyolchetes időszak alóli kivétellel élni.

(16) Tekintettel az Ukrajna által saját jogszabályaival összhangban kiállított járművezetői okmányokra vonatkozó egyedi és átmeneti intézkedések késedelem nélküli megállapításának szükségességére, e rendeletnek sürgősen, az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő ötödik napon hatályba kell lépnie.

(17) Tekintettel az e rendeletet alátámasztó kivételes körülményekre és a kitűzött konkrét célokra, helyénvaló, hogy a rendelet alkalmazása időben korlátozott legyen,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet az Ukrajna által saját jogszabályaival összhangban kiállított, a 2001/55/EK irányelvnek és az (EU) 2022/382 végrehajtási határozatnak megfelelően átmeneti védelmet vagy a nemzeti jog szerinti megfelelő védelmet élvező személyek birtokában lévő járművezetői okmányokra alkalmazandó egyedi és átmeneti intézkedéseket állapít meg.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában az „Ukrajna által kiállított járművezetői okmányok”:

a) olyan, Ukrajna által kiállított vezetői engedélyek, amelyek igazolják, hogy a járművezető Ukrajna joga szerint járművezetésre jogosult, valamint ennek feltételeit; vagy

b) olyan gépjárművezetői képesítési igazolványok, amelyeket az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás 368. cikkének (1) bekezdése és XXXII. melléklete értelmében a 2003/59/EK irányelv végrehajtása céljából elfogadott nemzeti jogszabályaival összhangban Ukrajna állított ki az említett irányelv hatálya alá tartozó nemzetközi közúti árufuvarozást vagy személyszállítást végző közúti járművek vezetői számára.

3. cikk

Az Ukrajna által kiállított vezetői engedélyek elismerése

(1) Az Ukrajna által kiállított érvényes vezetői engedélyeket el kell ismerni az Unió területén, amennyiben jogosultjaik a 2001/55/EK irányelvvel és az (EU) 2022/382 végrehajtási határozattal összhangban átmeneti védelmet vagy a nemzeti jog szerinti megfelelő védelmet élveznek, addig az időpontig, amikor ezen átmeneti védelem alkalmazása megszűnik. Ez az elismerés nem érinti a járművezetési jogosultságnak az adott tagállam területén történő korlátozására, felfüggesztésére, visszavonására vagy megszüntetésére vonatkozó nemzeti rendelkezések alkalmazását, a büntetőjogi és rendőrségi szabályok területi hatályának elvével összhangban.

(2) Amennyiben a 2001/55/EK irányelvvel és az (EU) 2022/382 végrehajtási határozattal összhangban átmeneti védelmet vagy a nemzeti jog szerinti megfelelő védelmet élvező valamely személy rendelkezik Ukrajna által kiállított, érvényes vezetői engedéllyel, a tagállamok nem írhatják elő sem annak hiteles fordítása, sem pedig a Bécsi Közúti Közlekedési Egyezmény 41. cikkének (2) bekezdésében említett nemzetközi vezetői engedély bemutatását. A tagállamok megkövetelhetik útlevél, ideiglenes tartózkodási engedély vagy más megfelelő okmány bemutatását a vezetői engedély jogosultja személyazonosságának ellenőrzése céljából.

4. cikk

Gépjárművezetői képesítési igazolványok és járművezetői igazolványok

(1) Az Ukrajna által kiállított, az e rendelet 2. cikkének b) pontjában említett gépjárművezetői képesítési igazolvánnyal rendelkező olyan személy kérésére, aki a 2001/55/EK irányelvvel és az (EU) 2022/382 végrehajtási határozattal összhangban átmeneti védelmet vagy a nemzeti jog szerinti megfelelő védelmet élvez, az a tagállam, amelyben az említett személy ideiglenes tartózkodási engedélyt kapott, vagy az a tagállam, amelyben az említett személy a nemzeti jog szerint megfelelő védelmet élvez:

a) a 2006/126/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([6]) I. mellékletének 12. pontjától eltérve az érintett személy vezetői engedélye 2. oldalának 12. rovatában feltüntetheti a „95.01 (max. 2025.3.6.)” különleges ideiglenes uniós kódot, amelynek jelentése: „A szakmai alkalmassági követelménynek megfelelő szakmai alkalmassági bizonyítvánnyal (SZAB) rendelkező gépjárművezető – különleges kiállítás kizárólag az átmeneti védelem időszakára”, feltéve, hogy az említett személy rendelkezik az adott tagállam által uniós minta alapján kiállított vezetői engedéllyel is; vagy

([6]) Az Európai Parlament és a Tanács 2006/126/EK irányelve (2006. december 20.) a vezetői engedélyekről (HL L 403., 2006.12.30., 18. o.).

b) az említett személy részére olyan gépjárművezetői képesítési igazolványt állíthat ki, amely 2. oldalának 10. rovatában szerepel a 2003/59/EK irányelv 10. cikkének (1) bekezdésében említetteknek megfelelően a „95.01 (max. 2025.3.6.)” különleges ideiglenes uniós kód.

A 2003/59/EK irányelv 10. cikkének (2) bekezdésétől eltérve, az átmeneti védelmet vagy a nemzeti jog szerint megfelelő védelmet élvező, Ukrajna által közúti árufuvarozásra kiállított gépjárművezetői képesítési igazolvánnyal rendelkező gépjárművezető számára lehetővé kell tenni, hogy az 1072/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([7]) előírt járművezetői igazolvány révén bizonyítsa, hogy rendelkezik az e cikk (4) bekezdésében említett képesítéssel és elvégezte az e cikk (4) bekezdésében említett képzést, feltéve, hogy az igazolványon szerepel a „95.01 (max. 2025.3.6.)” uniós kód.

E rendelet alkalmazásában a kiállító tagállam a „95.01 (max. 2025.3.6.)” uniós kódot a járművezetői igazolvány megjegyzések rovatában tünteti fel az 1072/2009/EK rendelet 5. cikkének megfelelően, ha az érintett jogosult teljesítette az e cikkben előírt képzési és vizsgakövetelményeket, valamint megfelel az e cikkben előírt fizikai és szellemi alkalmasságra vonatkozó minimumkövetelményeknek.

(2) Az e cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett gépjárművezetői képesítési igazolványokat és a vezetői engedélyeken feltüntetett jelölést, valamint az e cikk (1) bekezdésének második albekezdésében említett járművezetői igazolványokat az Unió területén kölcsönösen el kell ismerni. Úgy kell tekinteni, hogy az ilyen gépjárművezetési képesítési igazolványok, a „95.01 (max. 2025.3.6.)” különleges ideiglenes uniós kóddal ellátott ilyen vezetői engedélyek vagy a „95.01 (max. 2025.3.6.)” különleges ideiglenes uniós kóddal ellátott ilyen járművezetői igazolványok jogosultjai teljesítik a 2003/59/EK irányelv 3. cikkében megállapított, a járművezetési tevékenység végzéséhez szükséges kötelező alapképzésre vonatkozó követelményt.

(3) Az átmeneti védelem időtartamára vonatkozó bármely jövőbeli uniós jogi aktus sérelme nélkül, a 2006/126/EK irányelv I. melléklete 4. pontjának b) alpontjától és 11. pontjától, valamint a 2003/59/EK irányelv II. melléklete 4. pontjának b) alpontjától eltérve, az ilyen gépjárművezetői képesítési igazolványokon található vagy a vezetői engedélyeken feltüntetett különleges ideiglenes uniós kódhoz tartozó lejárati idő 2025. március 6.

Az említett okmányokon feltüntetett említett időpont ellenére azonban az okmányok igazgatási érvényességének meg kell felelnie a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek tekintetében megállapított, a 2001/55/EK irányelv 4. cikkében említett átmeneti védelem időtartamának, a jogosult nemzeti jog szerinti megfelelő védelme időtartamának, vagy a vezetői engedély érvényességi idejének, attól függően, hogy melyik jár le előbb. A jogosultat megfelelően tájékoztatni kell erről a korlátozásról.

(4) A gépjárművezetői képesítési igazolvány kiállítását vagy a „95.01 (max. 2025.3.6.)” különleges ideiglenes uniós kódnak az e cikk (1) bekezdésében említett vezetői engedélyen vagy járművezetői igazolványon történő feltüntetését megelőzően a tagállamok előírják az Ukrajna által kiállított, a 2. cikk b) pontjában említett gépjárművezetői képesítési igazolvány jogosultja számára, hogy vegyen részt egy olyan kiegészítő jellegű kötelező képzésen, amely vizsgával zárul annak ellenőrzésére, hogy a gépjárművezető rendelkezik-e a 2003/59/EK irányelv I. mellékletének 1. szakaszában előírt szintű ismeretekkel.

A kiegészítő jellegű kötelező képzés időtartama legalább 35 óra, de nem haladhatja meg a 60 órát, beleértve legalább 2,5 órányi, a 2003/59/EK irányelv I. melléklete 2. szakaszának 2.1. pontjában meghatározott önálló vezetést. Az ilyen képzés történhet a 2003/59/EK irányelv I. mellékletének 4. szakaszában meghatározott kötelező továbbképzés formájában. Az ezzel összefüggésben figyelembe veendő különleges képzési szükségletekkel kapcsolatban hangsúlyt kell fektetni arra, hogy a járművezető megismerje az 561/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([8]) foglalt szabályokat.

A gépjárművezetőket az említett képzés befejezésekor a tagállamok illetékes hatóságai vagy az általuk kijelölt szerv írásban vagy szóban, vagy kijelölt vizsgaközpontban számítógépen elvégzendő vizsga keretében levizsgáztatja.

([7]) Az Európai Parlament és a Tanács 1072/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a nemzetközi közúti árufuvarozási piachoz való hozzáférés közös szabályairól (HL L 300., 2009.11.14., 72. o.).

([8]) Az Európai Parlament és a Tanács 561/2006/EK rendelete (2006. március 15.) a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról, a 3821/85/EGK és a 2135/98/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 3820/85/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 102., 2006.4.11., 1. o.).

A tagállamok a gépjárművezetői képesítési igazolvány kiállítását vagy az (1) bekezdésben említett vezetői engedély jelöléssel való ellátását megelőzően tájékoztatják a Bizottságot az e bekezdésnek megfelelően elfogadott nemzeti szabályokról.

(5) A 2001/55/EK irányelvvel és az (EU) 2022/382 végrehajtási határozattal összhangban az átmeneti védelmet vagy a nemzeti jog szerinti megfelelő védelmet élvező személyek birtokában lévő, az e rendelet 2. cikkének b) pontjában említett gépjárművezetői képesítési igazolvány elveszítése vagy ellopása esetén az a tagállam, amelyben az említett személy ideiglenes tartózkodási engedélyt kapott vagy a nemzeti jog szerinti megfelelő védelmet élvez, e személy kérésére – többek között Ukrajna illetékes hatóságaival együttműködve – ellenőrizheti, hogy az említett személy rendelkezik-e az ukrán nemzeti jogszabályokkal összhangban Ukrajna által kiállított, érvényes képesítési bizonyítvánnyal, valamint hogy az adott személy nem rendelkezik egy másik tagállam által az e cikk (1) bekezdésének megfelelően jelöléssel ellátott vagy kiállított okmánnyal.

Ezen ellenőrzés elvégzését követően az érintett tagállam az (1)–(4) bekezdésben meghatározott eljárásoknak megfelelően kiállíthatja a gépjárművezetői képesítési igazolványt, vagy feltüntetheti a vezetői engedélyen vagy a járművezetői igazolványon a „95.01 (max. 2025.3.6.)” különleges ideiglenes uniós kódot.

(6) Amennyiben az e cikk (1) bekezdésében említett személy nem rendelkezik valamely tagállam által kiállított, uniós minta szerinti vezetői engedéllyel, a tagállamok a 2006/126/EK irányelv III. mellékletének átültetése céljából elfogadott nemzeti joggal összhangban a gépjárművezetői képesítési igazolvány e cikkel összhangban történő kiállítását vagy a különleges ideiglenes uniós kódnak a járművezetői igazolványon való, e cikkel összhangban történő feltüntetését megelőzően a vezetéshez szükséges fizikai és szellemi alkalmasságra vonatkozó minimumkövetelmények alkalmazására épülő vizsgálatot írnak elő.

(7) Amikor a 2001/55/EK irányelv 4. cikkében említett, a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek tekintetében az alkalmazási időszak lejár, a tagállamok által e cikkel összhangban kiállított gépjárművezetői képesítési igazolványok, járművezetői igazolványok és a vezetői engedélyen e cikkel összhangban feltüntetett különleges ideiglenes uniós kód érvényüket vesztik.

5. cikk

Az Ukrajna által kiállított, lejárt járművezetői okmányok érvényességének meghosszabbítása

A 3., a 4. és a 6. cikk sérelme nélkül, amennyiben Ukrajna határozatot hoz az Ukrajna által kiállított, 2021. december 31. után lejárt járművezetői okmányok érvényességének meghosszabbításáról, a tagállamok a 3., a 4. és a 6. cikk alkalmazásában úgy tekintik, hogy az Ukrajna által kiállított, vonatkozó járművezetői okmányok jogosultjai érvényes okmánnyal rendelkeznek, feltéve, hogy Ukrajna tájékoztatja a Bizottságot és a tagállamokat az említett járművezetői okmányok érvényességének meghosszabbítására vonatkozó határozatáról. Ezt az információt a megfelelő hivatalos csatornákon keresztül kell közölni.

6. cikk

Az Ukrajna által kiállított, elveszített vagy ellopott vezetői engedélyek

(1) Amennyiben a 2001/55/EK irányelvvel és az (EU) 2022/382 végrehajtási határozattal összhangban átmeneti védelmet vagy a nemzeti jog szerint megfelelő védelmet élvező személy bejelenti vezetői engedélyének elveszítését vagy ellopását, az a tagállam, amelyben az érintett személy ideiglenes tartózkodási engedélyt kapott vagy a nemzeti jog szerinti megfelelő védelmet élvez, e személy kérésére – többek között Ukrajna illetékes hatóságaival együttműködve – ellenőrizheti az említett személy által az Ukrajnában alkalmazandó jogszabályokkal összhangban szerzett vezetői jogokat, valamint azt, hogy más tagállam nem állított-e már ki e cikk szerint vezetői engedélyt e személy részére, különösen annak megállapítása érdekében, hogy a vezetői engedélyt nem korlátozták-e, nem függesztették-e fel, vagy nem vonták-e vissza.

(2) A 2006/126/EK irányelv 11. cikkének (6) bekezdésétől eltérve, az e cikk (1) bekezdésében említett ellenőrzés elvégzését követően a tagállamok a 2006/126/EK irányelv I. mellékletében meghatározott uniós minta alapján ugyanolyan kategóriájú vezetői engedélyt állíthatnak ki az érintett személy részére. Ebben az esetben, és a 2006/126/EK irányelv I. mellékletének 12. pontjától eltérve a tagállamok a vezetői engedély 12. rovatába bevezetik a „99.01 (max. 2025.3.6.)” különleges ideiglenes uniós kódot, amelynek jelentése: „Különleges kiállítás, amely csak az átmeneti védelem időtartamára érvényes (elveszített vagy ellopott UA engedély)”.

Az e cikk (1) bekezdésében említett ellenőrzés elvégzésekor és az AM, A1, A2, A, B, B1 és BE kategóriás, e bekezdésben említett vezetői engedély kiállítása előtt a tagállamok a 2006/126/EK irányelv III. mellékletének átültetése céljából elfogadott nemzeti joggal összhangban a vezetéshez szükséges fizikai és szellemi alkalmasságra vonatkozó minimumkövetelmények alkalmazására épülő vizsgálatot írhatnak elő.

Az e cikk (1) bekezdésében említett ellenőrzés elvégzésekor és a C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 és D1E kategóriás, e bekezdésben említett vezetői engedély kiállítása előtt a tagállamok a 2006/126/EK irányelv III. mellékletének átültetése céljából elfogadott nemzeti joggal összhangban a vezetéshez szükséges fizikai és szellemi alkalmasságra vonatkozó minimumkövetelmények alkalmazására épülő vizsgálatot írnak elő.

(3) Az e cikk (2) bekezdésében említett vezetői engedélyt az Unióban kölcsönösen el kell ismerni. Az átmeneti védelem időtartamára vonatkozó bármely jövőbeli uniós jogi aktus sérelme nélkül, a 2006/126/EK irányelv I. melléklete 4. pontjának b) alpontjától és 11. pontjától eltérve, az ilyen vezetői engedélyek lejárati ideje 2025. március 6. Az ilyen vezetői engedélyen feltüntetett említett lejárati idő ellenére azonban az okmány igazgatási érvényességének meg kell felelnie a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek tekintetében megállapított, a 2001/55/EK irányelv 4. cikkében említett átmeneti védelem időtartamának, vagy az átmeneti védelem vagy a jogosult nemzeti joga szerinti megfelelő védelem időtartamának, attól függően, hogy melyik jár le előbb. A jogosultat megfelelően tájékoztatni kell erről a korlátozásról.

(4) Amennyiben nincs lehetőség az (1) bekezdésben említett ellenőrzés elvégzésére, a szóban forgó tagállam nem állíthatja ki a (2) bekezdésben említett vezetői engedélyt. Ebben az esetben a tagállam nemzeti jogának megfelelően kiállíthat az érintett személy részére egy kizárólag a saját területén érvényes vezetői engedélyt. Az ilyen engedélynek a 2006/126/EK irányelv I. mellékletében meghatározott mintától el kell térnie.

(5) Amikor a 2001/55/EK irányelv 4. cikkében említett, a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek tekintetében az átmeneti védelem alkalmazási időszaka lejár, a tagállamok által e cikkel összhangban kiállított vezetői engedélyek érvényüket vesztik.

7. cikk

A csalás és a hamisítás megelőzése

E rendelet alkalmazása során a tagállamok minden megfelelő eszközt felhasználnak az Ukrajna által kiállított járművezetői okmányokkal kapcsolatos csalás és hamisítás megelőzésére és leküzdésére.

A tagállamok bármikor ellenőrizhetik az Ukrajna által kiállított járművezetői okmányok érvényességét. A tagállamok megtagadhatják az ilyen járművezetői okmány elismerését abban az esetben, ha az általuk megkérdezett ukrán hatóságok negatív választ adnak vagy nem adnak választ az Ukrajna által kiállított járművezetői okmány jogosultja által érvényesíteni kívánt jogokra vonatkozóan, és ha a járművezetői okmány hitelességét illetően komoly kétségek merülnek fel, amelyek arra engednek következtetni, hogy a közúti közlekedés biztonsága veszélybe kerülhet.

A tagállamok nem alkalmazzák e rendelet rendelkezéseit az Ukrajna által elektronikus formátumban kiállított járművezetői okmányokra, ha nem tudják ellenőrizni azok hitelességét, sértetlenségét és érvényességét.

8. cikk

Nyomon követés

A Bizottság e rendelet hatálybalépését követően hathavonta tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot e rendelet végrehajtásáról, elsősorban a tagállamok által a Bizottság rendelkezésére bocsátott információk alapján.

9. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

(1) Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő ötödik napon lép hatályba.

(2) Ez a rendelet a 2001/55/EK irányelv 4. cikkében említett, a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyekre vonatkozó átmeneti védelem alkalmazási időszaka lejártának napját követő naptól nem alkalmazandó, összhangban az említett irányelv 6. cikkével.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező, és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. július 18-án.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*
R. METSOLA	Z. NEKULA